Ao. 1830. **No. 87.**

GRONINGER COURANT.

Vrijdag *den 29 October.*

De STAATSRAAD, GOUVERNEUR van de Provincie *Drenthe*, vindt zich door de Directie van het Departement van Binnenlandsche Zaken geautoriseerd, om voor rekening der Drentsche Gemeenten, waartoe de Manschappen respectivelijk behooren, zoodra mogelijk te voorzien in de Uniforme Kleeding van den eersten Ban der Schutterij, en noodigt bij, te dien einde, de Gegadigden uit, om vóór den 5 November aanstaande, bij beslotene gefrankeerde brieven, de prijzen op te geven, waarvoor zij die Kleeding, als:

Een ROK,
een PANTALON,
een Paar SLOPKOUSEN,
een STROPDAS en een SCHAKOT,

per Man, ten getale van duizend tweehonderd, in den loop van die maand vrachtvrij te *Assen* zullen willen leveren, volgens het model van Stof en Snede bij het Gouvernement vastgesteld, tegen betaling, die vóór den eersten Januarij 1831 plaats zal hebben.

Assen, den 22 October 1830. P. HOFSTEDE.

DE KOLONEL, PLAATSELIJKE KOMMANDANT DER STAD EN VESTING *GRONINGEN*, *ad interim* PROVINCIAAL KOMMANDANT VAN *GRONINGEN* EN *DRENTHE*,

Brengt hiermede ter kennis, naar aanleiding van ontvangene Instructiën van het Departement van Oorlog:

1.) Dat alle Jongelingen, in dit Provinciaal Kommandement, die, ten gevolge van de bij Zijner Majesteits Proclamatie, van den 5 dezer, en van die van den Heere Gouverneur der Provincie Groningen, van den 8 daaraanvolgende gedane oproepingen, zich geneigd gevoelen, hunne DIENST aan KONING en VADERLAND aan te bieden, indien zij aan de Militie hebben voldaan, en de bewijzen kunnende overleggen, bij het engageren van Militairen verlangd, en die voorts de vereischten bezitten tot de Militaire Dienst, als VRIJWILLIGERS zullen worden aangenomen, om te dienen zoo lang, tot dat de onlusten in ons Vaderland geheel zullen zijn gedempt.

2.) Dat zoodanige Jongelingen zich kunnen verbinden bij de nagenoemde Infanterie- en Kavallerie-Korpsen, waarop hunne keuze mogt vallen, als de *eerste*, *tweede*, *vijfde*, *zevende*, *achtste*, *negende*, *tiende*, *TWAALFDE*, *dertiende*, *vijftiende* en *ACHTTIENDE Afdeelingen Infanterie*, de *Afdeelingen Kurassiers*, de *REGEMENTEN LIGTE DRAGONDERS*, No. 4, *HUZAREN* No. 6 en No. 8 en *Lanciers*.

3.) Dat diegenen, die bij een der hierboven genoemde Korpsen als VRIJWILLIGERS, ZONDER HANDGELD, wenschen te dienen, zich bij hem Kolonel kunnen vervoegen.

4.) Dat zij, die zich bij hem Kolonel zullen komen aanbieden, na te zijn goedgekeurd, eene verbindtenis te hebben geteekend, en nadat hun de krijgsartikelen zullen zijn voorgelezen, dadelijk zullen worden gedirigeerd voor de Infanterie op de Staf van het Reserve-Bataljon der Afdeeling, bij welke zij wenschen te worden ingelijfd, en voor de Kavallerie naar de Plaats, alwaar het Depôt van zoodanig Kavallerie-Korps is verblijven, ten einde, nadat zij zullen zijn gekleed, gewapend en geïnstrueerd, hunne Korpsen bij het Leger te kunnen rejoigneren.

5.) Dat degenen, die verlangen mogten zich op eigene kosten te kleeden, daartoe de [illegible] worden.

Groningen den 20 October 1830. *De Kolonel, Plaatsel. Kommdt. voornd.:* *Bar.* v. INNH. o. KNIPHAUSEN.

BEKENDMAKING.

VRIJWILLIGE DIENSTNEMING VOOR DE *eerste*, *tweede*, *vijfde*, *zevende*, *achtste*, *negende*, *tiende*, *TWAALFDE*, *dertiende*, *vijftiende* en *ACHTTIENDE* AFDEELINGEN INFANTERIE, OP *VOORDEELIGE VOORWAARDEN.*

Aan ieder persoon, die voor *zes* of *acht* jaren dienst neemt bij de Infanterie, zal een *handgeld* gegeven kunnen worden tot *twintig guldens* als het hoogste, en voor ieder jaar, boven laatstgemeld tijdvak, nog *twee guldens*; zullende echter geene langere verbindtenis, dan in het geheel voor *tien* jaren, kunnen worden aangegaan.

Zoodanige personen, *die reeds in het Nederlandsch Leger gediend hebben*, zullen voor minder dan *zes*, doch voor niet minder dan *twee* jaren, worden aangenomen.

Het *handgeld*, waarvan het hoogst hierboven is gemeld, zal voor *twee* jaren de *helft*, of *tien* guldens, en voor *elk* jaar langeren tijd, tot *zes* jaren incluis, *vijf* guldens bedragen.

Aan de dienstnemenden zal, indien zij zulks verlangen, de keus worden overgelaten van eene der Afdeelingen Infanterie voornoemd.

Al diegenen, welke van deze keus afzien, zullen, hetzij zij zich voor twee, hetzij voor meerdere jaren engageren, eene toelaag van *drie* guldens bij en boven het handgeld ontvangen.

Het bedongen *handgeld* en de *toelaag* wordt in eens betaald bij de 8ste Afdeeling Infanterie, te *Groningen*, waarop al de vrijwilligers worden gezonden; en die betaling geschiedt *dadelijk* bij aankomst bij de afdeeling, nadat zij *goedgekeurd* zijn.

De vrijwilligers, die eene andere afdeeling hebben gekozen, worden, na bij het korps in de provincie gekleed te zijn, binnen eene maand naar het korps van hunne *keus* overgebragt.

Van en met den dag, dat een vrijwilliger bij den ondergeteekenden Plaatselijken Kommandant zich heeft aangemeld, of door officieren en onder-officieren, met het aannemen van vrijwilligers belast, bij hem aangebragt is, wordt voor zijn onderhoud te goed gedaan 50 cents per dag, tot en met den dag, dat de vrijwilliger bij een korps is ingedeeld.

Te *Groningen* den 20 October 1830.

De Kolonel, Plaatselijke Kommandant,
ad interim Provinciale Kommandant van
Groningen *en* Drenthe:
Bar. v. INNH. o. KNIPHAUSEN.

Het is den ondergeteekende bijzonder aangenaam te berigten, dat de aan hem ter hand gestelde zuivere opbrengst van het *Militair Concert*, gegeven den 23 October 1830, door het *Korps Muzikanten der D. D. Schutterij* hier te Stede, de aanzienlijke som heeft bedragen van *f* 212 — 70 Cts. Hij ziet zich daardoor in de gewenschte gelegenheid gesteld, om aan die der Vrijwillige Schutters, die door de dagelijksche Exercitiën van een gedeelte hunner Kostwinning worden verstoken, des verkiezende, eenige tegemoetkoming voor dit hun verlies te verschaffen. Hij betuigt daarvoor zijnen opregten dank aan allen, die daartoe in eenig opzigt hebben bijgedragen; in het bijzonder aan het Korps Muzikanten, hetwelk voorzeker de beste belooning zal vinden daarin, dat deszelfs pogingen en aangewende moeite met den gewenschten uitslag zijn bekroond geworden.

Groningen den 28 October 1830. BUSCH, *Kolonel.*

FRANKRIJK.

'PARIJS *den* 21 *October.*

Men verzekert, dat zich een Carlistisch regentschap (men noemt hier thans Carlisten de aanhangers van *Karel X*) te Parijs gevormd heeft, onder den naam van regentschap van Lulworth, en dat de heer *Castelbajac* tot hetzelve behoort, alsmede de broeder van den prins *de Polignac*, welke laatste sinds kort in Frankrijk is teruggekeerd.

Het gouvernement heeft op de grenzen wapenen doen aanhouden, toebehoorende aan leden der maatschappij van *de Vrienden des Volks*, welke zich naar België begaven.

— De Regering heeft bevolen, de kruisen, welke de Jezuitische zendelingen overal op de openbare plaatsen hebben opgerigt, van daar weg te nemen en naar de kerken te brengen.

NEDERLANDEN.

'sGRAVENHAGE *den* 22 *October.*

Het was Donderdag avond, dat de jagers, tot de zuidelijke provinciën behoorende, en hier in garnizoen liggende, bevel ontvingen, om zich dadelijk marschvaardig te maken, ten einde naar hunne haardsteden terug te keeren. Vóór middernacht hadden zij reeds deze residentie verlaten. Er waren nagenoeg 250 manschappen, onder welke vijf officieren. Onze brave Koning stond aan deze heeren, op hun dringend aanhouden, vóór derzelver vertrek, omstreeks 11 uren, nog een afscheids-gehoor toe. Het was aandoenlijk. Een kapitein, die reeds bij Waterloo als tweede luitenant streed, aldaar zijn bloed stortte, en dus den Koning sedert het begin van Hoogstdeszelfs regering diende, bad Z. M. met eene kniebuiging, zijne loopbaan in Hoogstdeszelfs dienst te mogen voortzetten. Het heeft niet mogen wezen.

— Alle berigten uit Amsterdam stemmen daarin overeen, dat men er volstrektelijk den minister van financiën ontslagen wil hebben, zonder hetwelk aan geen herstel van vertrouwen in het financiële te denken schijnt te zijn. Reeds vroeger moet Amsterdam op het ontslag van den minister bij Z. M. aangedrongen hebben; thans begint zich ook van elders, en meer algemeen, de stem tegen dien minister te verheffen.

(*Partikuliere Correspondentie.*) Nabij Roldux en Kerkenrade, in het groothertogdom Luxemburg, zijn de Pruissen en de oproermakers slaags geweest. Zekere heer *Behr*, conducteur der mijnen in 's Konings dienst, en nu door het provisioneel gouvernement benoemd geworden als directeur der mijnwerken, in de nabijheid der zoo evengenoemde dorpen, was aldaar aangekomen, met het voornemen, om zich in het bezit te stellen van zijnen nieuwen post. De heer *Perot*, door het wettig gouvernement geplaatst zijnde, weigerde den heer *Behr* te erkennen, die daarop afdroop. Kort daarna kwam hij terug en bragt eene bende gauwdieven en plunderaars mede, ten einde zijne eischen te ondersteunen. *Perot* had van zijne zijde de Pruissen gewaarschuwd. Eene enkele kompagnie kwam aanstonds op, en was meer nog dan voldoende, om de muiters in de pan te hakken en met zes wagens geblesserden en dooden te doen aftrekken.

— Onder de verschillende begunstigden van het gouvernement, die zich aanstonds onder de vanen van het oproer geschaard hebben, bevindt zich ook zekere *Kessels*, ridder van het legioen van eer en eigenaar van het walvisch geraamte, door Z. M. den Koning gekocht, en meer dan tienmaal betaald. Deze hoogst ondankbare klant kommandeert tegenwoordig de Brabandsche bandieten, die zich van het stedeke Lier hebben meester gemaakt.

— *Van Halen*, zoo als een ieder weet, is een Spanjaard, maar een Spanjaard van Nederlandsche afkomst. Ook deze is nog voor eenigen tijd door den Koning, uit eigene kas, grootmoedig ondersteund. Zoo gaf ook *Willem I* dikwijls aalmoezen aan weinig bekende vreemdelingen; ook aan *Balthazar Gerards*, die voor 's Vorsten geld een paar pistolen kocht en zijnen weldoener neêrschoot.

— De Jagers van van Dam worden dagelijks talrijker. Zij, die zich in dit korps doen inschrijven en niet voldoende bemiddeld zijn, worden door onzen Gelderschen *Körner* gekleed en voortgeholpen.

— In Zierikzee zijn volstrekt alle weerbare mannen uitgetrokken, of als schutters en rustbewaarders gewapend. Pastoor *H. Knaap* hield daar onlangs eene uitmuntende leerrede, vol Vaderlandsliefde en nationaal gevoel, en daardoor overwaardig door den druk te worden gemeen gemaakt.

— De schout bij nacht *Lucas* is door Z. M. benoemd tot opperbevelhebber der maritime wapening op onze stroomen en rivieren. Alle dienstdoende schepen van oorlog zijn derhalve onder zijne bevelen gesteld.

Van den 25*sten.* Bij besluit van den 24 Sept. jl. is door Z. M. bepaald geworden, dat aan de weduwen van Hervormde Predikanten der hoofdstad Amsterdam, van de residentie 's Gravenhage en van de stad Rotterdam voortaan een lands pensioen zal worden toegestaan van *vierhonderd guldens*; aan de weduwen der Predikanten van Utrecht, Leiden, Groningen, Dordrecht, Haarlem, Leeuwarden en Middelburg een van *driehonderd guldens*; aan die van Arnhem, Zutphen, Nijmegen, Delft, Gouda, Schiedam, Alkmaar, Hoorn, Vlissingen, Zierikzee, Amersfoort, Harlingen, Sneek, Zwolle, Deventer, Kampen, 's Hertogenbosch en Breda een van *tweehonderd guldens*.

De bepaling omtrent de pensioenen voor de weduwen van Predikanten, in de bovengenoemde Vriesche steden Leeuwarden, Harlingen en Sneek, zal geen gevolg hebben, dan nadat op nadere voordragt van den Minister van Staat, belast met de generale directie voor de zaken der Hervormde kerk, door Z. M., met intrekking van het subsidie van drieduizend zeshonderd guldens 's jaars aan de Vriesche weduwenbeurs, de hoofdelijke pensioensbepaling voor de Predikants-weduwen in Vriesland zal geregeld zijn, op den voet en wijze, waarop zulks voor de andere gewesten plaats grijpt.

— Men zegt, dat *Kessels* gedood is en zijn geraamte bij dat van den walvisch op onze Hollandsche kermissen zal worden rondgevoerd. De liefhebbers der *anatomie comparée* kunnen dan de sceletten bestuderen van de twee grootste beesten, die er op onze kusten gevonden zijn.

(*Part. Corresp.*) Men spreekt er van, dat allen, die pensioenen, gratificatiën, beurzen, enz. uit 's Rijks schatkist genieten, en in dezen tijd niet zelve de wapenen opvatten of door hunne zonen laten opvatten, indien zulks slechts eenigzins mogelijk is, dezen onderstand voor het vervolg zullen missen.

Van den 26*sten.* Heden is de Eerste Kamer der Staten-Generaal vergaderd over het adres aan den Koning, in antwoord op Hoogstdeszelfs aanspraak, uitgesproken bij de opening dezer zitting, welk adres door de Tweede Kamer in committé-generaal met eene meerderheid van 41 tegen 4 stemmen is aangenomen geworden.

— Het volgende berigt wordt door de *Staats-Courant* medegedeeld:

Volgens ingekomene stellige berigten, is dat gedeelte der provincie Zeeland, hetwelk aan de overzijde der Schelde ligt, op nieuw door de opstandelingen uit het naburige Vlaanderen bezocht geworden. In den voormiddag van den 20sten is eene bende, omstreeks 70 man sterk, en aangevoerd door zekeren *Ernest Gregoire*, te Ter Neuzen verschenen. De bevelhebber, die voorzien was van eenen last van het voorloopig Bestuur te Brussel, om zich in het bezit van het Noorden van Vlaanderen te stellen, eischte van het plaatselijk Bestuur van Ter Neuzen, dat hetzelve zich aan het voorloopig Bestuur te Brussel zoude onderwerpen. Ter voorkoming van ongeregeldheden, heeft het plaatselijk Bestuur dezen eisch niet regtstreeks afgeslagen, maar zich bereid verklaard, om voorloopig het beheer der gemeente te blijven waarnemen, mits er geene vreemde leus wierd opgestoken en er geen eed van hen gevorderd wierd. De opstandelingen hebben voorts het Bestuur gedwongen, om de afschaffing der belasting op het geslagt af te kondigen, welke gedwongene afkondiging echter door de ingezetenen zeer onverschillig is opgenomen, en zijn afgetrokken, na zich van eene geringe som, die zich in des ontvangers kas bevond, en van eenige geweren te hebben meester gemaakt.

In den avond van dien dag is deze bende te Axel aangekomen, waar zij een gelijk gedrag gehouden en insgelijks eenige geweren en patronen bemagtigd heeft.

Na te Axel overnacht te hebben, zijn de opstandelingen den 21sten naar Hulst getrokken, en hebben aldaar de plaatselijke Regering, welke weigerde het

voorloopig Bestuur te erkennen, afgezet, en de geweren der schutterij vermeesterd, waarna zij zich geheel schijnen verwijderd te hebben.

Den 22sten is te IJzendijke op nieuw eene bende, van gelijke sterkte als de vorige, verschenen, welke, na aldaar de oproervlag te hebben uitgestoken, op Oostburg is aangerukt. Daar heeft dezelve echter eenen moedigen tegenstand gevonden van den kant van de gewapende ingezetenen, ondersteund door eene afdeeling der bezetting van het fort *Frederik Hendrik*, welke de opstandelingen, met verlies van vier dooden, een aantal gekwetsten en eenige gevangenen, hebben uiteen gejaagd. Onder de dooden bevond zich een der bevelhebbers, *Marêchal* genaamd. De afdeeling krijgsvolk, welke aan dit gevecht had deel genomen, is vervolgens naar IJzendijke getrokken, en zoude zich van daar naar Suis begeven, alwaar men mede voor eenen inval van plunderaars uit Brugge bevreesd was.

De bezetting van het fort *Frederik Hendrik* heeft sedert eene aanzienlijke versterking bekomen.

Van den 27sten. De *Staats-Courant* behelst de volgende berigten:

„In den ochtend van den 26 October, is er te 's Gravenhage veel gesproken van kwaadwilligen, die zich den vorigen nacht zouden bevonden hebben in de zoogenoemde Prinsessen-tuin, nabij het paleis.

„De zaak is deze. Men heeft in den avond van den 25sten, omstreeks elf uren, een geweerschot in dien tuin hooren vallen. De wacht van het paleis heeft daarop den tuin gaan doorzoeken, en inderdaad enkele personen op eenen afstand bespeurd en op dezelven vuur gegeven. De tuin is toen verder doorzocht en al spoedig met eene wacht afgezet geworden, doch zonder eenige verdere ontdekking te doen.

„Het schijnt uit alles, dat er niet wel een ander doel kan hebben bestaan, dan om opzien te baren, welligt gelegenheid te hebben, om logenachtige geruchten te verbreiden."

„Uit een nader berigt wegens het, op den 22sten te Oostburg in Zeeland voorgevallene (zie ons vorig no.) blijkt, dat het gevecht tusschen de ingezetenen dier plaats en de opstandelingen vrij hevig geweest is. Het verlies dezer laatsten heeft bedragen vijf dooden, tien gevangenen en zesentwintig gekwetsten, waaronder verscheidene zwaar gewonden; dat der onzen bestond uit één' burger, en één' der weinige soldaten, welke de ingezetenen ondersteund hebben. Het overschot der opstandelingen is den 22sten tot Waterlandskerkje teruggetrokken. Bij het gevecht moeten zich bijzonder onderscheiden hebben de Heeren *Sandersos*, opzigter der fortifikatiën te Breskens; *F. Ermerius*, kontroleur der belastingen te IJzendijke, en *Risseeuw*, notaris te Oostburg."

„Het *Algemeen Handelsblad* spreekt van vertrouwde berigten uit Eindhoven en Breda, volgens welke de R. K. geestelijkheid in Noord-Braband alle moeite doet, om bij hare leken eene goede gezindheid te onderhouden, en hen gedurig waarschuwt, van zich niet te laten wegslepen door den geest van oproer, waartoor zoo velen in België zich hebben laten verleiden. Wij hebben alle reden, om deze berigten voor gegrond te houden, daar het ons ook van elders bekend is, dat achtenswaardige R. K. geestelijken op het tegenwoordig tijdstip met die van andere gezindheden wedijveren, om hunne landgenooten voor de vreemde rampen te behoeden, die deze zich door het luisteren naar vreemde onruststokers zouden berokkenen."

— In het *Algemeen Nieuws- en Advertentieblad* leest men het volgende:

Men heeft ons de twee navolgende stukken medegedeeld, met verlof om er zoodanig gebruik van te maken, als wij dienstig zouden oordeelen: en daar wij van gevoelen zijn, dat goede voorbeelden in deze dagen niet genoeg bekend kunnen worden, aarzelen wij niet, om aan den brief van den Graaf *van Hogendorp*, met het daarop bij Zijn Hoog Ed. Geb. ontvangen antwoord van het ministerie eene plaats te verleenen. Mogt het goede voorbeeld van den Graaf veel navolging vinden, en die navolging, tot opwekking van anderen, ook bekend worden!

SIRE!

Uwe Majesteit gelieve mijne eerbiedige verklaring aan te nemen, dat ik afzie van de helft van mijn pensioen.

enz. enz.

Ik ben met diepsten eerbied,

SIRE!

Uwer Majesteits getrouwe onderdaan,

's Gravenhage
den 5 October 1830.

(*was get.*) GIJSBERT KAREL VAN HOGENDORP.

Afdeeling
Generaal Secretariaat.
No. $\frac{46}{1693}$.

's Gravenhage den 14 October 1830.

Ten gevolge der door mij van Zijne Majesteit bekomene magtiging, heb ik de eer, namens Hoogstdenzelven, aan Uw Hoog Edel Geboren kennis te geven van het aannemen van het, door Uw Hoog Geboren adres, van den 5 dezer, gedane aanbod tot afstand van de helft van het door Uw Hoog Edel Geboren genoten wordende Rijks pensioen van *f* 10,000, onder dankbetuiging voor deze Uw Hoog Geboren edelmoedige opoffering tot verligting van de algemeene lasten.

De Minister van Financiën,
(*was get.*) VAN TETS VAN GOUDRIAAN.

Aan den heer Graaf
G. K. VAN HOGENDORP.

ANTWERPEN *den* 23 *October.*

Uit Maastricht schrijft men, van den 19den, dat dien dag verscheidene artillerie-officieren zich met eene zekere hoeveelheid materiëel op het kanaal naar den Bosch moesten inschepen, alles onder sterk geleide van Hollandsche kavallerij; en uit Luik schrijft men, dat den 21sten van daar, onder bevel van den kommandant *de Berlaimont*, vertrokken is een gedeelte der te Luik verzamelde troepen, zich naar Tongeren begevende.

Nog schrijft men uit Maastricht, dat de aldaar kommanderende generaal *Dibbets*, even als hier de generaal *Chassé*, van Z. K. H. den Kroonprins bevel ontvangen had, om de vesting te ontruimen, en wel bepaaldelijk op den 4 November; dat, ten gevolge van dit onverwacht en met de grootste bevreemding ontvangen bevel, door den generaal *Dibbets* dadelijk eenen oorlogsraad belegd, en in denzelven besloten was, om op staanden voet zich ter dezer zake tot Z. M. te wenden. en diens bevelen te vragen. Er is geen twijfel aan, of 's Konings bevelen zijn thans te Maastricht, gelijk vroeger reeds hier, ontvangen; en men kan zich in Holland verzekerd houden, dat de bolwerken, welke aan den eenen kant Antwerpen, en aan den anderen kant Maastricht en Venlo voor de Noordelijke provinciën opleveren, thans in goede handen zijn.

Van den 24sten. Vele plaatsen lijden schrikkelijk door de gevolgen van den staat van regeringloosheid, waarin de onlusten het land hebben gedompeld. Vooral in Henegouwen zijn gruwelijke euveldaden gepleegd. Het platte land wordt er door benden plunderaars afgeloopen, die de boeren dwingen hun graan af te geven en zich van alles meester maken, wat hen in de handen valt. Te Frameries, Thuin en Charleroi hebben zoodanige oproerige tooncelen plaats gehad, en te Hornu, twee uren van Mons, hebben vijf- a zeshonderd werkers uit de kolenmijnen de groote fabrijk van den heer *Degorges* aangevallen, al de kostbare machines aan stukken geslagen, de werkplaatsen vernield, het huis van den heer *Degorges* geplunderd en eene schade aangerigt, die op ongeveer een millioen geschat wordt. Het volk van dien fabrikant heeft zich met geweld tegen die plunderaars verzet en is met hen handgemeen geworden, zoodat van weerzijden dooden gevallen zijn. Te Wasmes, Jemmappes en Ghlin is ook geplunderd, en de diligence van Parijs is te Jemmappes aangehouden. Te Mons scheen men het er voor te houden, dat die ongeregeldheden toegeschreven moesten worden aan een plan, om eene tegenomwenteling te bewerken, en als een der hoofdaanleggers van dat plan werd niemand anders, dan don *Juan van Halen* beschuldigd, welke aldaar met twee zijner adjudanten aangekomen was en in verzekerde bewaring genomen is. Men meende opgemerkt te hebben, dat overal, waar hij zich vertoond had, oproerigheden begonnen waren. Men zeide, dat zijne vrouw zich onder een' valschen naam eenigen tijd in Mons had opgehouden, en hij een' zijner adjudanten naar Binche en Nivelles gezonden had, om afspraak te maken met een distrikts-kommissaris, die bekend was als de nieuwe orde van zaken geenszins toegedaan te zijn, en eindelijk verweet men hem nog, geheime briefwisseling met Prins *Frederik* gehouden te hebben. *Van Halen* is in de gevangenis geworpen en men zal zijn proces te Mons opmaken, volgens een besluit van het provisioneel bestuur, waaraan door de regering van Mons gevraagd was, om hem naar Brussel te mogen vervoeren.

Van den 25sten. Gisteren heeft men hier altijd in de nabijheid der stad gevochten, het waren toen de 5de, 9de en 13de afdeelingen, die met de rebellen bezig waren; deze laatsten waren reeds tot kort onder de stad genaderd, maar zijn met een aanmerkelijk verlies terug geslagen. De kolonel *Reuther*, kommanderende de laatstgenoemde afdeeling, is gisteren avond met eene zware wonde in de dij hier binnen gebragt. De 1ste luitenants *de With*, van diezelfde afdeeling, en *van der Tooren*, van de 9de, zijn ook gekwetst. Dadelijk na hunne aankomst alhier is eerstgemelden luitenant de arm en laatstgenoemden het been afgezet; bovendien zijn er dien dag 36 gekwetsten in het hospitaal dezer stad opgenomen, heden zijn er hier drieënzestig aangekomen. Het musketten- en kanonvuur, dat gisteren avond opgehouden had, is heden morgen te zes uren weder begonnen, en heeft den geheelen dag voortgeduurd. Thans ziet men van deze vesting onderscheidene huizen naar den kant van Berchem in brand staan, zonder dat men echter stellig zeggen kan welke. Ook de generaal-majoor hertog van *Saksen Weimar*, die gisteren aan het hoofd van twee bataljons der 7de afdeeling deze stad verlaten had, heeft eene ligte wonde aan het been bekomen. Inwendig is de stad vrij rustig hoewel de Brabandsche vlag nog altijd van het vleeschhuis waait, ziet men toch niemand met de oproerleus op hoed of borst prijken. Daar de stad, sedert dezen morgen twaalf uren, in staat van beleg gesteld is, kan ik u geen nieuws van buiten melden, en moet mij dus bepalen bij hetgene daar binnen of onder derzelver muren gebeurt, hetwelk ik denk, dat mij nog al stof tot schrijven zal opleveren.

AMSTERDAM *den* 27 *October.*

Bij het ter perse leggen dezes is de Antwerpsche diligence nog niet aangekomen, zoodat ons geene direkte latere tijdingen, dan van den 25sten zijn toegekomen; intusschen wilde men heden middag ter beurze weten, dat de bezetting van Antwerpen gisteren morgen eenen uitval gedaan en de insurgenten met groot verlies teruggeslagen had; ook werd algemeen verhaald, dat de societeit de Harmonie en de buitenplaats van den heer *Mosselman*, beide buiten Antwerpen gelegen, in brand gestoken waren, gelijk zulks het geval is met alle gebouwen in het bereik der vesting gelegen; ook zegt men, dat de toegangen tot het fort Lief kenshoek onder water gezet zijn; wij geven een en ander slechts als de meest geloofverdienende der veelvuldige geruchten. die aan de beurs van heden in omloop waren. (*Algem. Handelsbl.*)

DORDRECHT *den* 25 *October.*

Volgens bij ons ontvangene partikuliere berigten uit Maastricht, had die stad, sedert eenige dagen, een geheel ander aanzien gekregen; alles was werkzaamheid geworden, en die gewigtige vesting in den besten staat van verdediging gebragt; er waren ook over den Bosch langs het Kanaal eenige schepen met hooi en andere benoodigdheden ter proviandering binnen gekomen, en ten einde langs dien weg den verderen aanvoer van de benoodigde levensmiddelen, om des noods eene lange blokkade of belegering te kunnen uithouden, tegen alle strooptogten te verzekeren, had men van afstand tot afstand langs het Kanaal sterke posten uitgezet. In Maastricht was het volmaakt rustig, en van alle verspreide geruchten, nopens kwaden toeleg van den kant der burgerij, was bij het strengste onderzoek niets waar bevonden. De bezetting was ruim 8000 man sterk.

Zoo wordt ons uit 's Hertogenbosch door bevoegde ooggetuigen ook gemeld, dat die vesting in volkomen staat van verdediging gebragt is, en eene bezetting heeft van 5000 man, waarop men volkomen staat kan maken; het wapen der artillerie in 's Hertogenbosch wordt vooral geroemd.

ROTTERDAM *den* 27 *October.*

Gisteren ochtend heeft Zijne Koninklijke Hoogheid de Prins *van Oranje* Antwerpen verlaten en is met de stoomboot tot aan Willemsdorp gevaren, van waar Zijne Koninkl. Hoogheid voornemens was naar Breda te gaan.

Door het geheel afsnijden der communicatie met de zuidelijke provinciën, en vooral door het in beleg stellen van Antwerpen, zijn wij heden geheel zonder nieuws uit die streken. Volgens de berigten, die men gisteren ontvangen heeft, doch voor wier geloofwaardigheid men moeijelijk kan instaan, waren de troepen voor Antwerpen onophoudelijk met de opstandelingen handgemeen. Het hoofdkwartier der laatsten scheen op de pachthoeve Duivelshof, bij den zoogenaamden Extelaar, gevestigd te zijn, en zij hadden kleine zeer draagbare stukken geschut bij zich. Maandag heeft men den geheelen dag nabij Antwerpen hooren schieten, doch tegen den namiddag heeft het vuur zich meer verwijderd; ook zeide men, dat de oproerlingen terug geslagen waren. Al de huizen en buitenplaatsen, welke in de linie der fortifikatiën staan, moeten geslecht worden. Onder de menigvuldige geruchten, die hier verspreid worden, behoort ook, dat de generaal *Chassé*, die het bevel te Antwerpen voert, Berchem zou verbrand hebben.

Maandag nacht kwam te Leiden de order aan, dat de eerste ban der dienstdoende schutterij met de vrijwilligers onmiddellijk naar Bergen-op-Zoom moest uitmarscheren en den volgenden morgen te zeven uren waren reeds marschvaardig en trokken uit drie kompagniën, met den staf, te zamen 400 man sterk, onder kommando van den luitenant-kolonel *J. Henkes*, welke met trekschuiten werden vervoerd naar Rotterdam, ten einde aldaar met stoombooten verder naar de plaats hunner bestemming te vertrekken. De nette houding en de uitmuntende geest der uittrekkende schutters trof een ieder, en de beste wenschen der achterblijvende stadgenooten vergezellen hen.

De uitgetrokken Leidsche schutters zijn gisteren van hier met eene stoomboot en andere vaartuigen naar den Moerdijk vervoerd en moesten zich verder naar Bergen-op-Zoom begeven. Ook hier trok hunne goede en krijgshaftige houding aller aandacht tot zich.

ARNHEM *den* 26 *October.*

Bij de veelvuldige blijken van vaderlandsliefde en trouw aan den Koning, wedijveren Gelderlands ingezetenen met die der andere getrouwe Noord-Nederlandsche gewesten.

De volgende opgaven, die ons zijn bekend geworden, schijnen openbare melding te verdienen.

Dadelijk na den opstand in Brussel boden zich de heeren graven *J. H.* en *J. D. v. Rechteren*, benevens den baron *Schimmelpenninck van den Poll* aan, om, door oprigting van vrijkorpsen, of op welke andere wijze Z. M. zoude goedvinden, door active militaire dienst tot de verdediging des Vaderlands mede te werken.

Eene gelijke aanbieding kwam van den heer baron *van Wassenaar Katwijk* bij den heer gouverneur der provincie.

De eerstgenoemde dezer heeren was in 1813 onder de vrijwillige jagers te paard, in Arnhem opgerigt. De drie laatsten hebben gediend onder verschillende wapenen. Allen zijn gehuwd en huisvaders.

Het gouvernement heeft in den beginne niet gemeend van deze aanbiedingen te moeten gebruik maken.

Toen de bekende proclamatie des Konings verscheen, boden zij zich oogenblikkelijk op nieuw aan, om bij de keur-kompagniën der schutters ten platten lande in dienst te treden, en zijn daar werkzaam met de formatie en oefening der verschillende bataljons, welker oprigting met kracht wordt voortgezet.

In Apeldoorn heeft de graaf *J. D. v. Rechteren* nog 20 vrijwilligers, nie zich aan het dienstpligtige gedeelte der keur-kompagniën schutterij aansluiten en reeds dagelijks worden geoefend.

De eenige zoon van mevrouw *v. Rosendaal* heeft zich mede als vrijwilliger bij deze schutterij aangeboden, en anderen daartoe onder de landlieden aangenomen.

In Arnhem is de heer baron *C. van Nagell*, kleinzoon van den voormaligen minister van buitenlandsche zaken, onder de mobile kompagnie der schutterij werkelijk in dienst getreden, eveneens de baron *v. Heeckeren*, zoon van den gouverneur.

De eenige zoon van mevrouw de dousrière baronneste *van Hardenbroek* heeft onder de lansiers dienst genomen en bevindt zich reeds bij het regement te Utrecht.

De heer barons *Mackaij* en *Roël* hebben mede onder de active armee dienst genomen.

Uit de gemeente Buren zijn twintig vrijwilligers voor het leger gekomen.

Het is ontwijfelbaar, dat deze voorbeelden door anderen zullen gevolgd worden, en alle jongelieden, die niet onder de militie, of onder den eersten ban der schutterij dienstpligtig zijn, de wapenen zullen opnemen.

De schutterij in de steden leggen den loffelijksten ijver aan den dag; vele vrijwilligers, ook uit fatsoenlijke klassen, bevinden zich bij dezelve. De chefs en officieren, hoe zeer veelal gehuwd, bieden zich algemeen aan, om mobiel verklaard te worden.

Men zamelt fondsen in, om de vrouwen en kinderen der schutters, die uittrekken, van het noodige te voorzien.

Wij hopen nader in staat gesteld te worden, de namen der genen, die hun bloed voor het Vaderland veil hebben, op te geven. Moge de geestdrift, om ook door de kracht der wapenen Oud-Nederland te schragen, en deszelfs vijanden krachtdadig buiten de grenzen te weren, algemeen worden!

Zweren wij allen, den vaderlandschen bodem tot den laatsten man te verdedigen, en wee, driemaal wee, die hetzelve zoude durven aanranden!

De volgende stukken zijn ons ter plaatsing ingezonden:

DE PRINS VAN ORANJE.

Deze Vorst gaat tegenwoordig over aller tong en niet tot zijn voordeel. Wij willen zijn gedrag niet verdedigen, maar wel iets tot opheldering daarvan aanvoeren. Wij zien niet, dat men hem *opstandeling* en *verrader* moet noemen. Hij is sedert lang een' dwaalweg ingeslagen en heeft niets gedaan, dan daar volstandig en consequent op voort te gaan. Daarmede is hij begonnen, toen hij na den eisch, dat hij met troepen Brussel zou inkomen en men de Brabandsche kleuren zou afleggen, er alleen ingegaan en die kleuren geduld heeft. Het was wel eene Staatsmisdaad, die vreemde kokarden te dragen, maar hij zag het voorbij, om de rust te herstellen. Het middel werd door het doel vergoelijkt. Daarna werd hij naar Antwerpen gezonden, om de opstandige gewesten te bevredigen, en verkondigde zeer consequent vergiffenis van alle Staatkundige misdrijven (fautes politiques). Tot die misdrijven, of liever *verzieningen*, *fouten* behoorde natuurlijk ook het oprigten van het voorloopig Bestuur; dus toen hij het met die Proclamatie niet redde, ging hij op denzelfden weg nog een' stap verder en erkende dat Bestuur, door uit Antwerpen afgevaardigden naar het Congres te laten gaan. Toen ook dit niet hielp, wendde hij zich onmiddellijk aan het Bestuur en zeide hetzelfde doel door dezelfde middelen te willen bereiken. Verder kennen wij bij het schrijven dezes zijne handelwijze niet. Wil men dit *verraad* en *afval* noemen, men doe het, maar men zie tevens, dat de ongelukkige Vorst, eerst door eigen verkeerd inzigt, en valschen raad van anderen verleid, om van den weg des regts en der deugd af te wijken, langzamerhand gewend is aan het onzedelijke en verachtelijke der middelen, om het quasi goede doel te verkrijgen, en dat hij zoowel als ieder mensch, eens in de netten des onregts geloopen, er zich niet gemakkelijk kon uitwarren.

EEN BLIK OP DEN TEGENWOORDIGEN TOESTAND VAN HET VADERLAND.

De moedeloosheid, die tot op den dag, dat de Belgische Ministers zijn weggezonden, de harten van alle niet geheel ligtzinnigen of onverschilligen vervulde, is van dien stond af verminderd en heeft langzamerhand voor hoop en moed plaats gemaakt. Er is toen een nieuwe en betere geest in het Bestuur gevaren. Eerst kwam die heerlijke Proclamatie tot eene algemeene wapening, toen de voorloopige, en daarna de volledige afscheiding van België, vervolgens het ongewapend wegzenden der Belgische militairen en het bedanken van Belgische ambtenaren, het ontnemen van het bewind over het Zuiden aan de handen van den Prins van Oranje, waarin het gevaarlijk begon te worden, het bezet houden van Antwerpen en Maastricht, en meer daarmede verbondene maatregelen. Er is dus nu eene geheele afscheiding daargesteld en wel eene, die zoo veilig mogelijk is; want zoo lang Antwerpen en Maastricht bezet blijven kunnen de muitelingen geen' ernstigen aanval op de Noordelijke gewesten wagen. En die twee, benevens de geheele rei van daarachter liggende vestingen kunnen, nu de bezetting algemeen uit Noord-Nederlanders zal bestaan en dus niet verraderlijk worden, niet ligt worden genomen. Wij mogen dus veel meer hopen, dan voor eenige weken, en indien Noord-Nederland aan oorlog en verwoesting ten prooi wordt, zal het niet de schuld der Regering zijn, alleen die der laauwheid en onverschilligheid van deszelfs inwoners. Want, komt de algemeene wapening niet tot stand, en liggen er geene duizenden van moedige krijgslieden op onze grenzen, wat hebben wij dan te wachten? Niets anders, dan dat de gewapende ledigloopers in België, die het erbeiden hoe langer zoo meer verleeren en zien, dat zij met plunderen veel gemakkelijker hun bestaan vinden, ons komen bezoeken, om het rijke Holland ook eens ledig te rooven. Zij zullen zelfs genoodzaakt worden, om het te beproeven; want wat zullen zij anders doen, en waarvan leven, nadat België is uitgeput? En dat is het spoedig. Daarom is eene algemeene wapening eene oogenblikkelijk-dringende behoefte. Dit is zoo duidelijk, dat wij liefst niet zeggen, wat men denken moet van hen, die zonder noodzaak verzuimen de wapenen op te vatten. Dit althans bidden wij hen, dat zij nooit weder de woorden van *vrijheidzucht* en *vaderlandsliefde* op de lippen nemen, ze nooit in de Staatsvergadering of op den Kansel aanprijzen, en ze nooit in fraaije verzen bezingen.

Dit alles geldt voor den tegenwoordigen en oogenblikkelijken toestand van het Vaderland: welk gevaar ons dreigt, als wij bij het maken der voorwaarden van scheiding ongewapend tegen over de gewapende Belgen staan, laten wij nu daar; als ook of het voorzigtig is, bij de algemeene gisting in andere landen, niet tegen allerlei mogelijke voorvallen bereid te zijn.

De lezing en beoefening onzer belangrijke Vaderlandsche Geschiedenis kan tegenwoordig niet genoegzaam aangeprezen worden. Geen middel is, tot opwekking en bevestiging van ware Vaderlandsliefde in deze moeijelijke tijden, meer geschikt, dan dit. Weinige plaatsen onzes dierbaren Vaderlands zijn er, die niet, of door grootmoedige opofferingen der ingezetenen voor het gemeene welzijn, of door heldendaden onzer voorouders beroemd zijn. Ook de thans door den vijand bedreigde streken leveren hiervan verscheidene voorbeelden op. Wie kent niet den gewigtigen veldslag bij Turnhout, op den 21 Januarij 1597, door Prins Maurits aan de Spanjaarden geleverd? Wie herinnert zich niet de vermaarde gevechten van *Frederik Hendrik*, zijne inneming van Breda, Hulst, 's Hertogenbosch en vooral van Maastricht, door dezen beroemden Veldheer in 1632 in het gezigt van twee vijandelijke legers veroverd? Bergen-op-Zoom, welke stad welligt binnen kort de voormuur tegen het verder indringen der vijandelijke roofbenden zal uitmaken, wordt, na Luxemburg en Namen, voor de sterkste vesting in ons Rijk gehouden, ja was vóór 1747 nog nooit in 's vijands handen gevallen, niettegenstaande zij scherpe belegeringen, vooral van de zijde der Spanjaarden, heeft uitgestaan. 's Hertogenbosch is door hare burgers, bijgestaan door dorpbewoners van het naburig Vucht en eenige Pruissen, in 1814 door eigene krachten van het Fransche dwangjuk verlost. Doch, wat bovenal melding verdient, het kleine Stadje Aardenburg, bij Sluis in Staats-Vlaanderen, van niet meer dan 1400 inwoners, bijgestaan door slechts 38 soldaten, heeft in 1672 den aanval afgeslagen van 4000 Franschen; ja, toen deze den volgenden dag met een verdubbeld aantal wederkwamen en de burgers slechts 40 man tot versterking bekomen hadden, de Franschen nogmaals met een groot verlies tot den aftogt gedwongen. Mannen niet alleen, maar ook vrouwen, door warme Vaderlandsliefde gesterkt, deden hier wonderen van dapperheid.

Hoe vele zoodanige edele voorbeelden zouden ook uit andere deelen van ons Land kunnen worden aangehaald! Hoe veel goeds is er, door den moed onzer Vaderen, niet voor onze vrijheid en onafhankelijkheid verrigt! O mogten de aloude kloekmoedigheid, de Vaderlandsliefde en de deugd van ons Voorgeslacht nog even krachtig en rein in onze harten gloeijen!

Het Vaderland is in gevaar, het is in nood! — zoo doet zich alom de noodkreet hooren; — die klaagtoon kermt door het noordelijke Nederland; — die toon des weemoeds vervult alle harten van regtschapene Nederlanders, die het met Land en Vorst *wel* meenen, met innige droefheid, maar tevens met billijke verontwaardiging.

Het Vaderland is in gevaar, het is in nood! — veroorzaakt door een muitzuchtig volk, dat als het ware met blindheid geslagen en, door die verblindheid aangetast, alom de teekenen des oproers uitsteekt, ten einde hun helsch verraad heinde en verre over den Nederlandschen bodem te doen voortzwepen

Het Vaderland is in gevaar, het is in nood! — maar niet veroorzaakt door het kroost van het moedig en edeldenkend voorgeslacht; maar door hen, die behagen scheppen in oproer en twist, — door muitelingen, die ondoordacht den besten Koning en hun eigen Vaderland miskennen en trachten te onderdrukken, en als in razernij opstuivende, zich nogtans verheffen op den naam van *vrijheid*, ofschoon in slavernij geketend!

Het Vaderland is in gevaar, het is in nood! maar niet door *U* veroorzaakt, Noord-Nederlandsche broeders! neen, gij bemint den vrede, ofschoon men in het Zuiden halsstarrig woelt: — en ofschoon hunne dwaasheid en dolzinnigheid ons grieft, willen wij — hand en hand inéén slaande — met heldenmoed en Vaderlandsliefde strijden voor de onschatbare Vrijheid, voor den beminden Vorst en voor het dierbaar Vaderland; — strijden onder de leuze van *Standvastigheid* en *Eendragt*, waardoor de *Eensgezindheid* meer en meer veld zal winnen däár, waar *woelzucht*, *tweedragt* en *oneensgezindheid* ten toppunt zijn gestegen.

Ja, zoo zullen wij *rust* en *vrede* terugbrengen in het geliefde Land onzer geboorte, waar eens onze wieg stond, waar eens ons aller graf zal zijn, en waar ons stoffelijk overschot verzameld zal worden tot het stof onzer Vaderen.

Noord-Nederlandsche Broeders! (en die naam is u toch alles waard?!) Wij willen strijden, elk in zijnen stand, in zijne betrekking, naar mate ieders omstandigheden zulks toelaten, tot behoud van het dierbaar Vaderland en den geliefden Koning.

Brult dan ook de kreet des oproers in het woelige Zuiden des Vaderlands van *muiten* en *branden*, — geen nood! want slaat die helsche vlam tot het Noordelijk Nederland over, dan ook zullen wij toonen, goed en bloed veil te hebben voor onze dierbaarste betrekkingen; dan ook stijgt ons gemoed in vuur en vlam, en gesteund door Eensgezindheid en onwankelbare Vaderlandsliefde, zullen wij standvastig het voorbeeld volgen van onze Voorvaderen, die, vertrouwende op den God van Nederland, *tachtig* jaren manmoedig streden tegen den magtigsten Vorst van Europa, en eindelijk de overwinning behaalden.

Het Vaderland is in gevaar, het is in nood! bedenkt dit, ingezetenen van Groningen! gij, die de ondubbelzinnigste bewijzen van liefde voor uwen Koning en gehechtheid aan uw Vaderland nog onlangs zoo sprekend hebt aan den dag gelegd; — bedenkt dit, bewoners van *Gruno's* grijze Vest! met herinnering aan den moed, het krijgsbeleid en de dapperheid onzer vroegere Stadbewoners, Voorouders en Voorouderlijke vrienden, toen het hun bange was in het rampspoedige jaar 1672. Herinnert u, Stadgenooten! den heldhaftigen *Rabenhaupt*, den moed der Burgerschaar, der Krijgsbezetting en bovenal dien der edele studerende Jongelingschap van onze (toen reeds bloeijende en nog beroemde) Hoogeschool; leest in de geschiedenis hunner aller *Eensgezindheid*, *Vaderlandsliefde* en *Trouw*, en verblijdt u nog, ofschoon zij *zóó vele jaren* reeds sluimeren in het stof des doods, over hunne behaalde overwinning, met Gods hulp door *Eensgezindheid* en *Dapperheid* verkregen.

Toen juichten, toen jubelden zij over die zegepraal. Ook wij, Noord-Nederlanders! ook wij zullen door Eendragt, die *moed* en *sterkte* geeft, eens juichen over de roemrijke overwinning op eene *horde* van afvallige muitelingen, die hun eigen geluk en welvaart moedwillig met voeten trappen, en *kommer* en *ellende* eene plaats doen innemen voor *vrede*, *rust* en *welvaart*.

De toekomst ligt in het donkere; — maar waar menschenhulp te kort schiet, kan de Bestuurder onzer lotgevallen eensklaps uitkomst en volkomene verlossing geven.

Welaan dan, Noord-Nederlanders! met opzien tot den God van Nederland, willen wij strijden voor Vaderland en Vorst, voor echtgenooten en kinderen voor de bescherming en het behoud van onze zoo duur gekochte Vrijheid; met één woord, voor alles, wat ons lief en dierbaar is.

Geen *moed* verloren; — standvastig *moed* gehouden; — het geldt onze *Eer*, — het geldt onze *Vrijheid* en *Onafhankelijkheid*: en over *dwang* en *vernedering* zegevierende, zullen wij ons eerlang weder verblijden in het genot van den *Vrede*, thans zoo schandelijk verbroken, maar die daarna rijke vruchten zal opleveren, nadat Hij *voor eenen korten tijd beproefd is geworden* door *muitzucht* en *verraad*: want . . . . . . *God regeert.*

Aankomst en Vertrek van Schepen.

Den 13 October is te Petersburg gearriveerd kapit. *Gerrit A. Jonkhoff*; en te Bristol kapit. *Geert A. Jonkhoff*. Na door harden wind genoodzaakt te zijn wederom in Dantzig binnen te vallen, zonder echter eenige schade te hebben bekomen, met wel 30 Schepen, lag weder den 18 dezer aldaar zeilklaar kapit. *J. A. Zijl.*

De KOMMISSIE *ter bevordering van de aanschaffing van Levensmiddelen in den aanstaanden Winter, voor de minvermogenden te Groningen*, het voornemen hebbende, de levering van eene nader te bepalen hoeveelheid HOOGELANDSTER GRAAUWSTAMDE AARDAPPELEN uit te besteden, verwittigt de gegadigden, dat van heden aan een opstel van het Contract van aanbesteding, houdende de voorwaarden en wijze van levering, ter lezing ligt bij den kastelein *Eekhoff*, aan de Groote Markt alhier, en dat de Kommissie de gegadigden uitnoodigt, om bij beslotene briefjes te verklaren, tot welken prijs, per mudde, zij zoodanige Aardappelen, op de omschrevene voorwaarden, aan de Kommissie zouden willen leveren, berekend naar eene hoeveelheid van 500 Mudden.

De voorzeide briefjes moeten mede inhouden de namen van den Borg, dien de aannemer verpligt zal zijn te stellen.

De Kommissie verzoekt de gegadigden, om in persoon die briefjes met een staal van de te leveren Aardappelen aan haar over te geven; zij zal daartoe vaceren op aanstaanden *Zaturdag*, den 30 October, des voormiddags te *tien* uren, ten huize van den kastelein EEKHOFF voornoemd, waar de gegadigden alsdan tevens, vóór dat zij hunne briefjes inleveren, des verlangende, de noodige inlichtingen kunnen bekomen.

Groningen den 22 October 1830.

Namens de Kommissie:
W. J. QUINTUS,
Voorzitter.
S. M. S. DE RANITZ,
Secretaris.

SPAARBANK.

Aan de DEELNEMERS IN DE *SPAARBANK* wordt bij deze kennis gegeven:

1°. Dat de zoodanigen, die, op de beide eerste zitdagen van deze maand October, eenige Gelden hebben opgezegd, op *Maandag*, den 1 November aanstaande, op den gewonen tijd, verzocht worden, de uitbetaling derzelve, overeenkomstig het daaromtrent genomen en vroeger bekend gemaakt besluit, te komen ontvangen.

2°. Dat het Departement *Groningen* der Maatschappij: *Tot Nut van 't Algemeen* heeft besloten:

a. Dat de thans plaats hebbende sluiting van de Spaarbank onbepaald, tot nader besluit, zal voortduren;

b. Dat op iederen *eersten* Maandag in de maand de Kommissarissen, op den gewonen tijd en plaats, zitting zullen houden, om de opzagen aan te nemen van de Deelnemers, die hunne in de Spaarbank geplaatste Gelden geheel of ten deele willen opzeggen;

c. Dat veertien dagen daarna de Kommissarissen zitting zullen houden, om aan die Deelnemers de uitbetaling hunner opgezegde Gelden te doen, op den voet omschreven bij Art. 2 van het Besluit van den 29 September 1830, (zie *Groninger Courant* van den 1 October 1830,) met de rente tot den 1sten der alsdan loopende maand.

Groningen den 25 October 1830.

Namens het Depart. voornd.:
H. DE RANITZ,
Secret.

GEACHTE STADGENOOTEN!

Wanneer zouden de Ondergeteekenden, COMMISSARISSEN *van de Spijsuitdeeling aan Behoeftigen te Groningen*, met meer regt aanspraak kunnen maken op uwe milddadige medewerking, dan in een jaar, waarin behoefte, duurte en gebrek, voor den naderenden winter, een treurig vooruitzigt openen.

Sedert jaren hebt Gijlieden, Goede ingezetenen dezer Stad! en Gijlieden, Edele Jongelingen, kweekelingen van onze Hoogeschool! te zeer getoond, door uwe aanzienlijke bijdragen, op welken prijs gij onze nuttige inrigting stelt, dan dat wij uwen belangeloozen ijver, in dezen, zouden te kort willen doen, door Ulieden thans tot ruime bijdragen op te wekken.

Neen, uwe welwillendheid is ons bekend, en wij vergenoegen ons met deze te doen strekken, om Ulieden kennis te geven, dat wij, als in vorigen tijd, inteekening-biljetten bij Ulieden zullen rondzenden, opdat wij onze uitdeelingen met December kunnen beginnen; — wij vleijen ons, dat Gijlieden, bij zoo vele onderscheidene thans bestaande inrigtingen, de onze, waarvan Gijlieden lange jaren het nut zoo krachtdadig hebt ondervonden, niet zult vergeten maar veeleer helpen in stand houden, om daardoor kommer en ellende te verligten, en uwe verarmde medemenschen, in den barren tijd, met het uitreiken van warm voedsel, bij welstand en gezondheid te bewaren.

Groningen den 21 October 1830.

T. J. VAN KRUISSEN.	S. STRATINGH, Ez.
C. H. W. HAACK.	H. NIENHUIS.
J. E. W. VAN GESSELER.	G. CREMERS.
J. MUNNIKS.	C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.
G. VAN CALCAR.	A. VAN BERGHUIJS.
J. VAN TROJEN.	J. OOMKENS.

*** Aan de Leden van de SOCIETEIT *DE UITSPANNING* wordt te kennen gegeven, dat er op *Zondag*, den 31 October aanstaande, des avonds te zeven uren, MUZIJK in genoemde Societeit zal zijn en zoo provisioneel om de v e e r- t i e n d a g e n.

Groningen — *Namens de Directie:*
den 27 October 1830. — GERBRAND VAN CALCAR,
Secretaris.

GEBOORTE-, HUWELIJKS- EN STERFBERIGTEN.

*** Heden morgen beviel voorspoedig van eene DOCHTER P. J. NAP, Echtgenoote van
Oostwolderhamrik — REINT H. DALLINGA.
den 21 October 1830.

*** Heden morgen beviel voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER G. C. E. BRUINS, geliefde Echtgenoote van
Groningen — R. J. R O O S.
den 26 October 1830.

*** *Groningen* den 26 October 1830. Heden morgen beviel zeer voorspoedig van eenen welgeschapen ZOON A. A. DUCELLIER, geliefde Echtgenoot van
J. E. M U L L E R,
Kapitein.
Familie en bekenden gelieven deze algemeene als bijzondere kennisgeving aan te merken.

*** *Oldehove* den 26 October 1830. Heden werd mijne geliefde Echtgenoote A. J. Bos vrij voorspoedig verlost van eene DOCHTER.
D. A. B U C H L I,
's Rijks Ontvanger.
Strekkende deze tot kennisgeving aan Familie, Vrienden en Bekenden.

*** Heden verloste voorspoedig van eene DOCHTER BOUGIEN TAMELING, geliefde Echtgenoote van
Groningen — J. H. T A M E L I N G.
den 27 October 1830.
Vrienden en Bekenden gelieven deze als bijzondere kennisgeving aan te nemen.

*** Getrouwd:
BERNARDUS JULIANUS BUISSINK,
Weduwenaar van M. T. ROOSEN;
en
Groningen — ADRIANA CATARINA RIKKERS.
den 28 October 1830.

*** *Groningen* den 22 October 1830. Heden avond, omstreeks tien uren, overleed zeer onverwachts de Hoog Edele Gestrenge Heer en *Mr.* TAMMO ADRIAAN TEN BERGE, in leven *Ridder van de Orde van den Nederlandschen Leeuw*, *President van de Regtbank van Eersten Aanleg*, *zitting houdende te Groningen* en *Curator van de Hoogeschool aldaar*, in den ouderdom van ruim vierenzeventig jaren.

*** Heden nacht trof mij de lang gevreesde slag. Mijn dierbare Echtgenoot, STEPHANUS HENDERICUS NUMAN, *Geneesheer*, *Burgemeester dezer Gemeente* en *Lid der Staten dezer Provincie*, bezweek tot mijne bitterste droefheid, onder zijn langdurig en smartelijk lijden, in den ouderdom van 47 jaren, nadat ik 26 jaren met hem door een gelukkig huwelijk vereenigd was.
Winsum — A. K. B E U K E M A,
den 23 October 1830. — Wedw. S. H. N U M A N.
Vrienden en Bekenden gelieven deze als bijzondere kennisgeving aan te nemen.

*** TRIUMPH ZANG,

aan de Groninger Hoogeschoolgenooten, wordt heden uitgegeven bij den Boekhandelaar J. VAN GROENENBERGH, in de Zwanen-straat, à 15 Cents; dit zal zonder twijfel een' algemeenen bijval vinden door het ware doel.

*** KRUIDKUNDIG LEERBOEK,

Inzonderheid voor hen, die tot de ARTSENIJMENGKUNDE *worden opgeleid; bevattende, na eene Inleiding in de Kruidkunde, eene Systematische Beschrijving dier Gewassen, welke in de* NEDERLANDSCHE APOTHEEK *vermeld zijn*; door N. ANSLIJN, Nz., met Platen. — Dit Werkje, onmisbaar voor ieder Liefhebber, en voor ieder, die de Kruidkunde wil beoefenen, is heden van de Pers gekomen bij J. C. SEPP & ZOON, Boekhand. te *Amsterdam*, en alom te bekomen, zijnde, in een Deeltje compleet, de prijs *f* 2 — 60.

*** AANBESTEDING.

De ondergeteekende MAJOOR, *Kommanderende het Reserve Bataljon der 8ste Afdeeling Infanterie*, belast met het toezigt over de Garnizoens Ziekenzaal alhier, is voornemens, op den 1 November aanstaande, in gevolge aanschrijving van het Departement van Oorlog, van den 16 October, No. 26, — ten behoeve van voornoemd Etablissement, aan de minstinschrijvende, de Leverancie te vergunnen van VLEESCH, BROOD, GORT, RIJST, en verdere CONSUMTIVE OBJECTEN, gedurende het jaar 1831.

De Conditiën en Voorwaarden zullen ter lezing liggen, van heden af aan, tot en met den 31 dezer maand, des voormiddags van 9 tot 12 en des namiddag van 3 tot 5 uren (exept des Zondags), naar welken tijd er geene Biljetten meer aangenomen zullen worden, op het Bureau van den Administrateur der Garnizoens Ziekenzaal, aan het Martini Kerkhof, alwaar zich ook eene Bus zal bevinden, tot het inwerpen der Biljetten van inschrijving.

Groningen — *De Majoor voornoemd:*
den 22 October 1830. — F R A N C K.

*** Die HÄLFTE des im hiesigen Amte belegenen, zur *BODENSCHEN CONCURSMASSE* gehörigen *WARSINGSVEHN'S* soll im Ganzen oder in verschiedenen Parcelen subhastirt werden. Es bestehet das ganze VEHN aus 773 Diemathe 249 Ruthen Moorgrundes, ist zum Theil cultivirt und mit Häusern bebauet, und auf 59240 F. 6 str. $4\frac{4}{5}$ w. Ostfr. Conr. eidlich abgeschätzt.

Die Ausbietung geschiehet am 23ten October und 23ten December 1830 auf dem hiesigen Amte, und peremtorisch am 12ten Maerz 1831 im *Wirtshause* des AREND HINRICHS zu *Warsingsvehn*, allemal Morgens 11 Uhr.

Taxe und Bedingungen können in der Amts-Registratur eingesehen, auch gegen die Gebühre abschriftlich mitgetheilt werden.

Leer den 20ten Juli 1830.
Königlich Grossbrittannisch Hannoversches Amt.
B A U M G A R T E N. — K I R C H H O F F.

*** BELANGRIJK BERIGT.

Het wordt bekend gemaakt, dat de VEERSCHIPPERS van *ULRUM* en *UITHUIZEN* hun VEERHUIS V E R P L A A T S T hebben op den a n d e r e n h o e k, Noordzijde, alwaar *HET VEERHUIS* uithangt, bij den COMMISSARIS, alwaar dus ALLE GOEDEREN, COURANTEN, BRIEVEN ENZ. verzocht worden, *om alle verwarring voor te komen*, te BEZORGEN, welke met bovengenoemde SCHUITEN v e r v o e r d worden.

*** Het van ouds beklante *UITHUIZER-* en *ULRUMMER VEERHUIS*, op den hoek van de K o r e n s t r a a t en het B o t e r d i e p, Zuidzijde, wordt door den ondergeteekende bewoond, die zich b e l a s t met het BERGEN van GOEDEREN, BRIEVEN, PAKKEN en ALLES, wat met TREKSCHUITEN v e r v o e r d moet worden; belooft eene g o e d e b e z o r g i n g.
ABRAHAM STRAATMAN,
Schuitevaarder.

*** Wordt bij deze ter kennis van de belanghebbenden gebragt, dat gevolge *Vernieuwing van de* BATTE, boven in de *Kijl-Windewaar* en kort *Annerveensche Compagnie* gelegen, de PASSAGE aldaar den 1, 2, 3 en 4 N ber eerstkomende GESTREMD zal zijn.

*** Mr. A. J. VAN ROIJEN, Notaris te *Onderdendam*, zal, ten verzo TJAPKE HAPKES BOS, Aannemer te *Bedum*, op *Zaturdag*, den 30 O 1830, des avonds te zes uren, in het Gemeentehuis te *Onderdendam*, publ Strijkgeld presenteren te Verkoopen:

I. Eene ruime geheel Nieuw getimmerde HEEREN BEHUIZING, nog nommerd, voorzien van twee Voorkamers, Kelder en Zomerkamer, Keu Achterhuis, eene Bovenkamer, Kelder en Regenwatersbak en vele Gerijfelijk annexe groote SCHUUR en GROND, zijnde vrij en eigen, zeer aang staande en gelegen aan de Trekvaart naar *Groningen*, in het Dorp te *On dam*, op het voormalig Stookerij-heem.

II. Eene ARBEIDERS WONING daarachter en GROND, mede aldaar.

Om op den eersten Mei 1831 te worden aanvaard; kunnende omtrent de ditiën van Verkoop en de Bewijzen van Eigendom informatiën worden be ten Kantore van

Mr. A. J. V A N R O IJ E N.

*** Mr. S. REIJNDERS, Notaris te *Delfzijl*, zal, op *Dingsdag*, den vember 1830, des voormiddags te elf uren, op het Kerkhof, te *Delfzijl* bliek Verkoopen: Eene partij OUD HOUT, zijnde *AFBRAAK* van de te *Delfzijl*.

*** Mr. L. J. HUBER, Notaris te *Sneek*, gedenkt, publiek bij Str Verhooggeld te Verkoopen:

Een Snelzeilend en in den jare 1828 nieuw Gebouwd overdekt JAGTSCHI *DRIE GEBROEDERS* genaamd, gemeten op 34 Tonnen, met eene komple LAADJE, ANKERS, TOUWEN, ENZ., breeder volgens Inventaris omsch alles zoo goed als nieuw, bij wijlen SIJBE AUKES JONGBLOED beva met den dood ontruimd.

Wie gading maakt, kome op *Vrijdagen*, den 5 November 1830, bij schrijving, en den 12den daaraanvolgende bij den finalen Verkoop, telke namiddags te 2 uren, ten huize van den Kastelein GEERT DE REMEER ten de Ooster-poort te *Sneek*, en koope op Conditiën dan voor te lez inmiddels te vernemen, gelijk ook de Inventaris, bij gezegden Notaris.

Wie iets te pretenderen heeft van of verschuldigd is aan genoemden AUKES JONGBLOED, gelieve daarvan met gefrankeerde Brieven op betaling te doen aan Mr. L. J. HUBER voornoemd, vóór den 1 Decembe staande.

*** Op *Zaturdag*, den 6 November 1830, des voormiddags te 11 ure te *Delfzijl*, ten huize van den Kastelein H. G. ROELFSEMA, onder H o u t k o o p e r s in Veiling worden gepresenteerd:

Eene aanzienlijke partij *NOORDSCHE HOUTWAREN*, bestaande in Ma Overmaats VUREN en GREINEN ZAAGBALKEN, zware *Oosterrische* VERS, ELLENS, HUISBALKEN, KOLDERS, Eiken STOLPEN en BARK DERS, DEELEN SPARREN en SPIEREN; voorts eene partij *Memelsche tinsche* GREINEN BALKEN.

Alle welke Houtwaren, als naar gewoonte, Genommerd zullen liggen na Werf *CONCORDIA*, en daarvan de Notitiën te bekomen zijn bij den Kas voorn.

*** Namens de Erven A. WEEMHOFF zal, ten overstaan van Mr. STHEEMAN te *Scheemda*, op tijd en plaats nader te bepalen, worde kocht: zeven Bunders UITERDIJK, liggende achter den *Finsterwolder-P* op de Heerd van R. R. JONGMAN en de Wedw. BURBMA.
U. E. S T H E E M A N.

*** Op tijd en plaats eerlang te bepalen, zal, ten overstaan van een toe bevoegden AMBTENAAR, op billijke Voorwaarden, publiek worden kocht: de VASTE en ONOPZEGBARE BEKLEMMING van meer of min endertig Bunders, meerendeels nieuw INGEDIJKT POLDERLAND, en gens OUD LAND, alles gelegen te *Finsterwold*, achter en ter zijde plaats, bij J. A. HOVINGA aldaar wordende bewoond en gebruikt.

*** Wordt *UIT DE HAND TER VERKOOP* aangeboden: eene ruime HE BEHUIZING, met eenen fraaijen TUIN er achter, staande en gelegen W. Z. van de Folkinge-straat, roode lett. G no. 299, te *Groningen*. onderrigt bij de Bewooners en Eigenaars L. en H. TIDDENS.

*** *TE HUUR:* de ZOLDERS boven het Pakhuis *DE GROOTE SLEU* staande aan het Water, bij de Draaibrug, en een WIJNKELDER, mede gelegen. Te bevragen bij de Weduwe M. BUITENWERFF.

*** Bij J. H. ENSING en ZOON,

aan de Groote Markt, over de Waag, zijn thans aangekomen: Versche TE SCHE OESTERS, à *f* 1 — 20 Cents per honderd; verzoeken eens iedere

*** R. VAN KREGTEN, in de Pelster-straat, berigt door deze, hem des morgens van 9 tot 11 in de *STUURMANSKUNST* en van 11 tot in de *ALGEBRA* en *MEETKUNDE* ONDERWIJS zal gegeven worden.

*** KLEERMAKERS KNECHTEN, W E R K begeerende, tegen ee hoorlijk loon, kunnen zich dadelijk vervoegen bij L. DE VRIES, in de Boteringe-straat, lett. A no. 238.

Bij denzelven is eene BOVENWONING *TE HUUR*, om voors te aanvaa

*** Een GEHUWD PERSOON, 40 jaren oud, van goede Attesten voor biedt zijn Dienst aan in het een of ander Vak, hetzij met *omgaan van* al of niet; of simpel als *Oppasser*. Adres bij den DRUKKER DEZER.

151ste KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

Trekking der Eerste Klasse.

Eerste Lijst. No. 15359, een prijs van *f* 20,000; 19147, 10293, ieder prijs van *f* 1500; 5558, 6665, 10795, 3458, 19070, 7364, ieder een van *f* 1000.

Tweede Lijst. No. 17549, een prijs van *f* 5000; 1980, een prijs van *f* 16213, 6471, 12458, 14507, ieder een prijs van *f* 1000.

BURGERLIJKE STAND.

Van den 22 tot en met den 28 October zijn alhier geboren 13 zoons en 7 d gehuwd 4 paren; overleden 5 ouden en 5 jongen.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN, *op de Beurs te* Amsterdam, *den 27*

			gebleven.			
Werkel. Sch. $2\frac{1}{2}$ pc.		$37\frac{1}{4}$ à $39\frac{1}{2}$	$39\frac{3}{8}$	Oblig. Metal. $2\frac{1}{2}$ pc.		à
Rest. uitg. S		$\frac{13}{16}$ - $\frac{15}{16}$	$\frac{7}{8}$	——— 5	—	$84\frac{3}{4}$ - $85\frac{3}{4}$
Hand.v.dito.		$14\frac{1}{2}$ - $15\frac{3}{4}$	$15\frac{1}{2}$	—Neg Lond. $2\frac{1}{2}$	—	-
Amort.Synd. $4\frac{1}{2}$	—	$58\frac{3}{4}$ - $61\frac{1}{4}$	61	SpanjeteP.enL. 5	—	11 - $11\frac{3}{4}$
——— $3\frac{1}{2}$	—	-		Perpet.Rente 5	—	$34\frac{3}{4}$ - [illegible]
Losrenten. . $2\frac{1}{2}$	—	-		dito Amst. 5	—	-
Hand.-mtsch. $4\frac{1}{2}$	—	-		Eng. gecons. 3	—	$82\frac{3}{4}$ - $83\frac{3}{4}$
Oblig. Rusl. 5	—	$88\frac{1}{2}$ - $89\frac{1}{4}$	89	Fr. Fonds. 3	—	$62\frac{1}{2}$ - 63
Dito Nieuwe 5	—	$89\frac{1}{2}$ - $90\frac{1}{2}$	$90\frac{1}{4}$	Cert. v. dito 3	—	-
Russ.Inschr. 6	—	$54\frac{1}{2}$ - $55\frac{3}{4}$	$55\frac{1}{2}$	Nap.F.alh. 5	—	-
Certif.v.dito. 6	—	$54\frac{3}{4}$ - $56\frac{1}{4}$	$55\frac{3}{4}$	Idem in Nap. 5	—	$51\frac{3}{4}$ - $54\frac{1}{2}$
——— Hamb. 5	—	$88\frac{3}{4}$ - $89\frac{1}{4}$	89	Idem in Lond. 5	—	-
d.Neg.Lond. 5	—	87 - $88\frac{1}{4}$	88	Den. te Lond. 3	—	-
Weener Obl. 5	—	-		Brazilianen 5	—	-
——— 4	—	-		Mexic. te L. 6	—	-
Certif. ——— $2\frac{1}{2}$	—	-		Columb.teL. 6	—	-
Aand.R.fl.100 4		-		Peruanen 6	—	-
——— fl.250 4	—	-		Grieken . 5	—	-

Te *Groningen*, ter Boekdrukkerij van C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA, in de Oude Boteringe-straat. (Met *autorisatie*)